

V Praze 29. listopadu 2019
Čj. OVA: 981/19

Stanovisko

k návrhu novely zákona č. 7/2002 Sb., o řízeních ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

I. Úvod

Návrh zákona je předkládán Ministerstvem spravedlnosti ČR v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2019. Novela vychází také z doporučení Skupiny států proti korupci (GRECO), která byla České republice dána v rámci 4. kola hodnocení.

Cílem novely je posílení záruk zákonnosti zavedením instančního přezkumu na základě opravného prostředku v rámci kárného řízení ve formě odvolání a zvýšení efektivity řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů pomocí několika dalších procesních opatření, která mají přispět ke zvýšení efektivity kárných řízení a ke zjednodušení postupů v praxi.

Předkladatel navrhuje jiným způsobem vytvářet kárné senáty, které projednávají kárné případy soudců, státních zástupců a exekutorů. Způsob vytváření senátů prvního stupně zůstává v zásadě zachován a způsob vytváření odvolacích senátů bude odpovídat skutečnosti, že se skládají ze speciálně vybraných soudců odvolacích soudů. Nově se navrhuje zavedení obdoby dohody o prohlášení viny a přijetí trestu v kárném řízení, a to dohody o vině a kárném opatření. Navrhuje se též zavedení možnosti podmíněného zastavení kárného řízení.

Navrhuje se (i) stanovit postup pro koordinaci navrhovatelů (kárných žalobců), aby návrh (kárnou žalobu) podával pokud možno navrhovatel (kárný žalobce), který má nejlepší přístup k rozhodným skutečnostem; (ii) v zájmu procesní ekonomie se navrhuje, aby kárný soud mohl upustit od dokazování nesporných skutečností; (iii) je též navrhováno, aby důkazy opatřené pro účely kárného řízení byly přípustné i v řízení o způsobilosti soudce a státního zástupce vykonávat svou funkci, a naopak; (iv) také se navrhuje, aby zahájením trestního stíhání pro týž skutek proti téže osobě došlo k přerušení lhůt pro zánik kárné odpovědnosti a pro podání návrhu na zahájení kárného řízení (kárné žaloby).

Kromě výše uvedených opatření je též navrhováno omezení okruhu případů, ve kterých je soudci nebo státnímu zástupci, kterému byl dočasně pozastaven výkon funkce, doplácela část platu, která mu po dobu dočasného zproštění vyplácena nebyla. Má být též zrušena objektivní lhůta pro podání návrhu na zahájení kárného řízení ve věcech soudců a státních zástupců (z důvodu duplicitní úpravy s lhůtou pro zánik kárné odpovědnosti) a oprávnění předsedy okresního soudu podat návrh na zahájení kárného řízení proti soudci jiného okresního soudu.

II. Vyhodnocení RIA (zprávy z hodnocení dopadů regulace) a připomínky:

Definice problému a popis existujícího právního stavu jsou ve zprávě z hodnocení dopadů regulace (dále též RIA) dobře a poměrně detailně popsány. Předkladatel zde vhodným způsobem pracuje s dostupnými statistickými údaji o kárných řízeních od účinnosti poslední velké novely v roce 2008.

V části **subjekty dotčené regulací** se překladatel snaží o popis jednotlivých kategorií subjektů, které budou návrhem regulace dotčeny (zejména soudci, státní zástupci, soudní exekutoři). Teze navržené úpravy byly konzultovány v rámci kulatého stolu se zástupci justice. Dále předkladatel vycházel ze semináře pořádaného Nejvyšším správním soudem a návrh novely byl připravován po opakovaných konzultacích se zástupci odborné veřejnosti a mj. na základě jimi poskytnutých informací a podkladů.

Popis cílového stavu je obsažen v RIA v dostatečné míře.

Vyhodnocení rizik pouze odkazuje na negativa uvedená ve vyhodnocení dopadů, pokud by regulace nebyla přijata.

Návrh variant řešení je dobře rozpracován u jednotlivých okruhů problémů, které jsou v návrhu řešeny. V této části návrhu lze předkladatele pochválit, že se snažil připravit a popsat realistické varianty u jednotlivých řešených témat.

Vyhodnocení variant a stanovení nákladů a přínosů

V této části RIA předkladatel zpracoval odhadované náklady a přínosy u jednotlivých variant a problematik. Vychází zde z dostupných údajů a rovněž z vyhodnocení fungujících zahraničních úprav. U každé hodnocené varianty je uvedena jednoduchá tabulka obsahující ohodnocení v rozmezí 1 – 3 dle několika dílčích kritérií.

Jako připomínku lze uvést, že předkladatel se jen velmi formálně vypořádal s částí vyhodnocení rizik. Tuto část by bylo vhodné odpovídajícím způsobem doplnit.

III. Shrnutí připomínek

Pracovní komise pro hodnocení dopadů regulace jako jedinou připomínku uplatňuje nedostatečné vyhodnocení rizik v části 1.6. předložené RIA. Zbývající části RIA považuje komise za kvalitně zpracované.

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje Legislativní radě vlády, aby návrh novely zákona o řízeních ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony byl doporučen vládě ke schválení.

Vypracoval:
JUDr. Petr Solský

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v. r.
předsedkyně komise